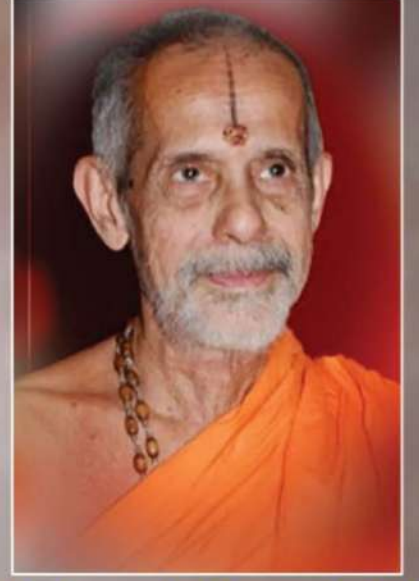

ಜನವರಿ 2020
ಖೆಲೆ ರೂ. 1

ದೊಡ್ಡ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘದ ಅಭಿಮತ

ಕೃಷ್ಣೇಕೃರಾದ ಪೇಜಾವರ ಶ್ರೀ

ಮಾಜಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಏನ್.ಪಿ.ಭಟ್ ವಿಧಿವಶ

ಲೇಖನ: ಏನ್ನ ನೆನಪಿನಂಗಳದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಪರಮೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟರು

ಸಿ ವಿ ಗೋಪಿನಾಥ್

ಎನ್ನ ನೆನಪಿನಂಗಳದಲ್ಲ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಪರಮೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟರು

ಕನ್ನಡ ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕ ಒಬ್ಬ ಧೀಮಂತ. ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ತೋರಿದ, ಇಂದು ನಾವು ಹೆಮ್ಮೆಪಡುವ ಆತ ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ "ಅಭಿಮತ"ದ ಪ್ರಥಮ ರೂಪಾರಿ. ಶ್ರೀ ಎನ್.ಪಿ. ಭಟ್ಟರು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಕೊನೆಯ ಉಸಿರು ನಿಲ್ಲುವ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗಳ ಮುನ್ನವೂ ಶ್ರೀತಿಯ ಮಡದಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡದ ಲೇಖನವನ್ನು ಓದಿಸಿ ಕೇಳಿ ಆನಂದಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಭಟ್ಟರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ, ಓದದೇ-ಕೇಳದೇ ತನ್ನ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುರಿತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಪ್ಪತಪಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಇಂದಿನ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯರು. ಸ್ವತಃ ಆದರ್ಶವಾದಿಗಳಾದ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾದ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ವರಿಷ್ಠ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ, ನಿಷ್ಠೆ ಹಾಗೂ ದಿಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಯೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗಗಳ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಭಟ್ಟರನ್ನು ಅವರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಸಹ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎನ್.ಪಿ. ಭಟ್ಟರೊಂದಿಗೆ ನನ್ನ ಭೇಟಿ ಕಳೆದ ಶತಮಾನದ ಎಂಭತ್ತರ ದಶಕದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಆದದ್ದು. ಅವರ ಮಿತ್ರ ಡಾ. ಪ್ರಕಾಶ ಭಾರದ್ವಾಜರ ಮನೆಯಲ್ಲಿನ ಪೂಜಾ ಸಮಾರಂಭದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ವೈಚಿತ್ರ್ಯವೋ ಏನೋ ಡಾ. ಭಾರದ್ವಾಜರೂ ಸಹ ಭಟ್ಟರ ಸಾವಿನ ಒಡನೆ ಅದೇ ವಾರದಲ್ಲಿ ದೈವಾಧೀನರಾದರು. ದೆಹಲಿಯ ಖ್ಯಾತ ಸರ್ಪರ್‌ಜಂಗ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ, ಡಾ. ಭಾರದ್ವಾಜರು ಮೆಡಿಕಲ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಆಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದವರು. ಅವರ ಮನೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ರುಚಿ ಉಳ್ಳ ಸಮಾಜದ ಹಿರಿಯ-ಕಿರಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ತುಂಬುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ದೆಹಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕಾಲಡುವ ಮುನ್ನ ಭಟ್ಟರೊಡನೆ ಒಂದು ದಶಕದ ಸಂಪರ್ಕವಿತ್ತು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಶ್ರೀ ಭಟ್ಟರಿಗೆ ದೇಶದ ಬಹುಭಾಷೆಗಳ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಸಂಪರ್ಕವಿತ್ತು. ದೆಹಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯದ (ಕನ್ನಡದ) ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನೂ ಮಾಡಿದಾಗ, ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ವರ್ಚಸ್ಸಿನಿಂದ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಲ್ಕು ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತರನ್ನೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಘದ ವೇದಿಕೆಗೆ ಕರೆ ತಂದರು. ಅಂದಿನ ಎರಡು ದಿನಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನ, ನಡೆದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಮಂಡಿಸಿದ ಪ್ರಬಂಧಗಳು, ಕನ್ನಡದ ನುಡಿಯ ಎತ್ತರವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿತು. ಅವರೊಡನೆ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಡಾ. ಟಿ.ಎಸ್. ಸತ್ಯನಾಥ್ ಅವರನ್ನೂ ಸಹ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ದೆಹಲಿಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆತಂದವನು ಬಾಲ್ಯ ಕಾಲದ ನನ್ನ ಮಿತ್ರ ದಿವಂಗತ ಕೆ.ಆರ್. ನಾಗರಾಜ. ನನ್ನನ್ನೂ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದವನೂ

ಸಹ ನಾಗರಾಜನೇ. ಶ್ರೀ ಭಟ್ಟರು ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದಾಗ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದ ನನ್ನ ಮತ್ತು ಭಟ್ಟರ ಸ್ನೇಹ-ಒಡನಾಟ ಅದರ ಪರಿಧಿಯನ್ನೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿತು. ಸವಿಮಾತುಗಳಿಂದ ಜನರನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವ, ಒಲಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವರ ವಿಶೇಷ ಶಕ್ತಿಗೆ ನಾನು ಬೆರಗಾದೆ. ಅವರಿಂದ ಜೀವನದ ಅನೇಕ ಪಾಠಗಳನ್ನು ನಾನು ಕಲಿತೆ.

ಸಂಘದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಭಟ್ಟರು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿ ಹದಿನಾರುವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಸಂಘದ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿಟ್ಟರು. ಪ್ರತಿ ಹತ್ತು ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಕಲೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಘವನ್ನು ಮುಂಚೂಣಿಗೆ ತಂದರು. ಅವರು ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಅವರೇ ಮುನ್ನುಗ್ಗಿ, ಮುಂದೆ ನಿಂತು "ನೋಡಿ ಇದು ನನ್ನಿಂದಾಯಿತು, ನಾನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದು ಎಂದೂ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ" ಎಂಬ ತನ್ನ ಸ್ವಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಬೆಳಗುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಭಟ್ಟರು ಎಂದೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಸಹ, ನಿಶಬ್ದವಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಹೆಸರಾಂತ ನಾಟಕ ತಂಡಗಳನ್ನೂ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕರೆಸಿಕೊಂಡರು.

ಶ್ರೀ ಭಟ್ಟರಿಗೆ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಭಿರುಚಿ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಸಂಗೀತದ ದಿಗ್ಗಜರಾದ ಕುಮಾರ ಗಂಧರ್ವ, ಗಂಗೂಬಾಯಿ ಹಾನಗಲ್ಲರಂತಹ ಸಂಗೀತಕಾರರು, ವೀಣೆ ದೊರೆಸ್ವಾಮಿ ಐಯ್ಯಂಗಾರರು, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಡಾ. ರಾಜಾರಾಮಣ್ಣನವರು, ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರು ಮುಂತಾದ ಅನೇಕಾನೇಕ ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಸಂಘಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡರು. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಘಟನೆಯನ್ನು ನಾನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬೇಕು. ದೆಹಲಿಯ ಕೋಪರ್‌ನಿಕಸ್ ಮಾರ್ಗದ ಅಟಲ್‌ಗ್ರೂಪ್ ಥಿಯೇಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಗಂಗೂಬಾಯಿ ಹಾನಗಲ್ ಅವರ ಸಂಗೀತದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಅಂದು ಕೆಲಸದ ದಿನವಾದ್ದರಿಂದ, ಸಭಿಕರು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರು. ಗಂಗೂಬಾಯಿ ಅವರಿಗೆ ಜನಸಂದಣಿ ಕಾಣದೆ ನಿರಾಶೆಯಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡೋಣ, ಜನ ಬಂದು ಸೇರುತ್ತಾರೆ ಎಂದರು ಭಟ್ಟರು. ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದು, ಸಭಾಂಗಣದ ಹಿಂಭಾಗದ ಕುರ್ಚಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಬೆಳಕನ್ನು ಆರಿಸಿ ಎಂದರು. ನನ್ನೊಡನೆ ಐದಾರು ಮಂದಿಯನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೂರಲು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಕಿವಿ ಮಾತೊಂದನ್ನೂ ಹೇಳಿದರು. ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಸ್ವಾಗತ ಇತ್ಯಾದಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮುಗಿದ ನಂತರ ಸಂಗೀತ ಕಚೇರಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ತಂಬೂರಿಯವರು ಶೃತಿ ಹಿಡಿದರು. ಸಭಾಂಗಣದ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲೆ ಆವರಿಸಿತ್ತು. ಗಂಗೂಬಾಯಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೈಯನ್ನು ಹಣೆಯ ಬಳಿ ಅಡ್ಡ ಹಿಡಿದು, ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಹಿಂಡಿ ಸಭಿಕರನ್ನು ನೋಡಿದರು.

ಅವರಿಗೆ ಹಿಂಬದಿಯ ಕತ್ತಲಿಂದ ಯಾರೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಆಕೆ ತನ್ನ ದನಿ ಎತ್ತಿ "ಹಿಂದೆ ಎಲ್ಲೇನ್ ತನಕ ಕುಂಡಿರೋಪ್ಪಾ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಹಿಂದೆ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ನಾವು ಐದಾರು ಮಂದಿ ಒಮ್ಮೆಗೆ ಒಕ್ಕೊರಿನಲ್ಲಿ "ಕಡೀತನಕ" ಅಂತ ಕೂಗಿದವು. ಆಕೆಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಮೆರಗು ಬಂತು. ಕಚೇರಿ ಕಳೆ ಕಟ್ಟಿತು. ಭಟ್ಟರ ಸಮಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ಸಾವಿರ ಸಲಾಮಗಳು.

ಶ್ರೀ ಭಟ್ಟರು ದೆಹಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟವರೆ ವಿನಃ ಸಂಘದಿಂದ ಏನನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಗೆ ಬಂದರೆ, ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಭಟ್ಟರು ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದಾಗಿ ತಾನೇ ವಾಹನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉನ್ನತ ಪದವಿಯಲ್ಲಿ, ಅದೂ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಇನ್‌ಸೆಕ್ಯೂರಿಂಗ್ ಕಮೀಷನರ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಬರಲು ಅಥವಾ ನಮ್ಮಗಳ ಮನೆಗೆ ಬರಲು ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾರನ್ನೂ ಬಳಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಂಘದ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಚಳಿಯಲ್ಲೂ, ತಲೆಗೆ ಮಫ್ಲರ್ ಸುತ್ತಿ, ಡಿಟಿಸಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದೇವನಗರದ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ಜುಜುಬಿ ಪಿ.ಎ.ಗಳು ಸರ್ಕಾರಿ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಸಂಘಕ್ಕೆ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಲೇಂಕಾರ ಮೆರೆದಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಕಾಯಾ-ವಾಜಾ-ಮನಸ ಅಥವಾ ಸರಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ 'ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆ' ಎನ್ನುವ ಉಕ್ತಿಗೆ ಭಟ್ಟರು ದೊಡ್ಡ ಉದಾಹರಣೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ನನಗೆ ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯರು. 17ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನನಗೆ ಹವಾನಿಯಂತ್ರಿತ ಕಾರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಹ, ನಾನು ಎಂದೂ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ಯಾಭವನದಲ್ಲಿನ ನನ್ನ ಓದಿಗೆ ನಾನು ಆಲೋರಿಕ್ವಾದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇದು ನನಗೆ ಭಟ್ಟರು ಕಲಿಸಿದ ನಡೆ.

ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಎಲ್ಲೂ ತಡವರಿಸದೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸೊಗಸಾಗಿ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದವರು ವಾಗ್ವಿ ಭಟ್ಟರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆಳ-ಅಳತೆಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲವರು ಭಟ್ಟರು. ಭಾರತದ ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳ ಸಾಹಿತಿಗಳನ್ನೂ ಬಲ್ಲವರಿದ್ದರು ಭಟ್ಟರು. ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರೊಂದಿಗೆ ನನ್ನ ಸಣ್ಣ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಕಾರಂತರನ್ನೂ ಭಟ್ಟರನ್ನೂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಜೊತೆಜೊತೆಗೆ ಸಂಭಾಷಿಸಿದ್ದು, ಅವಿಸ್ಮರಣೀಯ. ಆ ಮೂರು ದಿನಗಳೂ ನನ್ನ ಭಾಗ್ಯದ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆದಿಟ್ಟವರು ಭಟ್ಟರು. ಈ ನನ್ನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಭಟ್ಟರಿಗೆ ನಾನು ಋಣಿ. ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು, ನನ್ನ ಮಡದಿ ಮಕ್ಕಳು ಬಹಳಷ್ಟು ದಿನ ಊಟ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ತಾಯಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋದಮ್ಮನವರಿಗೆ ನಾವು ಋಣಿ. ನನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಭಟ್ಟರಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿ. ಅವನನ್ನೂ ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ಕೃಷ್ಣ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಗನಿಗೆ ಬಾಳೆಹಣ್ಣು

ಮಾಜಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಗ್ಯಾನಿ ಜೈಲ್‌ಸಿಂಗ್ ಅವರಿಗೆ 'ಅಭಿಮತ' ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಎನ್.ಪಿ. ಭಟ್, ಮಾಜಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಸಂಘದ ಅಂದಿನ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಶ್ರೀ ಸಿ.ವಿ. ಗೋಪಿನಾಥ್ ಅವರನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಕಂಡರೆ ಇಷ್ಟ. ಭಟ್ಟರ ಕುಟುಂಬದವರೊಡನೆ ನಾನು ಅವರ ಸುಖ-ದುಃಖಗಳೆಲ್ಲ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಭಾವದಿರು ಶ್ರೀ ಅನಿಲ್ ಗೋಕಾಕ್ ಅವರು ನಮ್ಮ ವಿಭಾಗದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿದ್ದವರು. ನಾನೊಮ್ಮೆ ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರಿ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮೈಸೂರಿಗೆ ತೆರಳಬೇಕೆಂದು ತಯಾರಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನನಗೆ ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನೂ ಹೇಳಿ ನನ್ನನ್ನು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡವರು ಅವರು. ಭಟ್ಟರ ಮೂಲಕ ನನಗೆ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರರು, ಕುರ್ತುಕೋಟಿ ಅವರು, ಸುಮತೀಂದ್ರ ನಾಡಿಗರು, ಗಿರಡ್ಡಿ ಗೋವಿಂದರಾಜರು, ಪಾಟೀಲ ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರು, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅನೇಕ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇವರೆಲ್ಲರ ಪರಿಚಯವಾಯಿತು.

ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣೀರು ಮೂಡಿಸಿದ ಒಂದು ಘಟನೆಯನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಭಟ್ಟರು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ ನಂತರ, ದೆಹಲಿಯ ಇನ್‌ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಭೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಸಮೀಪದ ಇಂಡಿಯಾ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸೆಂಟರಿನಲ್ಲಿ ಸಭೆಯು. ಮೊದಲ ದಿನ ನನ್ನ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಂದೆ. ಎರಡನೆಯ ದಿನ ಯಾರೋ ಬಂದು, ಭಟ್ಟರನ್ನು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಕರೆದೊಯ್ದರು. ರಾತ್ರಿ ಸಮೂಹ ಭೋಜನವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಊಟಕ್ಕೆ ಕಾಯಬಾರದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಭಟ್ಟರು ಲೋದಿ ಎಸ್ಟೇಷನ್ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಹಳ ಬಾರಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ದೆಹಲಿ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಯ ಎದುರುಗೇಟಿನಿಂದ ಬರಬೇಕೆಂದೂ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು.

ರಾತ್ರಿ ಒಂಭತ್ತು ಗಂಟೆಯ ತನಕ ಕಾದ ನಾವು, ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಿ ಹತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ಎದ್ದೆವು. ಅವರ ಬಳಿ ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಗ್ಯಾರೇಜ್‌ನಿಂದ ಕಾರನ್ನು ತೆಗೆದು, ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಅವರನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಬಿಟ್ಟ ತಾಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿದೆ. ಅವರು ಇಂದು ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇಲ್ಲರಲ್ಲ, ಹಳೆಯ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತು ಎಂದರು. ವಿಳಾಸ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿ 11ರ ಸಮೀಪವಾಯಿತು. ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಎಲ್ಲಾ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೂ ಹುಡುಕಿದೆ. ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ವಾಪಸ್ಸು ಮನೆಗೆ ಬರುವಾಗ, ನಮ್ಮ ಲೋದಿ ಎಸ್ಟೇಷನ್ ಗಸ್ತಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿ ಭಟ್ಟರ ಚಹರೆ ವರ್ಣಿಸಿದೆ. ಮನೆಗೆ ಬಂದೆ. ಕಣ್ಣೀರು ಚಿಮ್ಮಿತು. ನಿದ್ರೆ ಬಾರದು. ಹನ್ನೆರಡಾಯಿತು. ಅವರ ಭಾವದಿರಾದ ಶ್ರೀ ಅನಿಲ್ ಗೋಕಾಕರಿಗೆ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸೋಣವೆಂದು ಫೋನ್ ಎತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಗೇಟಿನ ಬಾಗಿಲಿನ ಶಬ್ದವಾಯಿತು. ದೀಪ ಹಾಕಿ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದೆ. ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಕಂಡು, ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ತಲೆಗೆ ಮಷ್ಕರ್ ಸುತ್ತಿದ ಭಟ್ಟರು ಡಿಸೆಂಬರ್ ಮಾಹೆ ಬೇರೆ, ಹೋಗಿ ಭಟ್ಟರನ್ನು ಬಾಚಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡೆ.

ಭಟ್ಟರನ್ನು ಏನಾಯಿತೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದೆ. ದೆಹಲಿ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಯ ಎದುರಿನ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬರುವ ಗೇಟ್ ರಾತ್ರಿ ಹತ್ತಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ತದನಂತರ ಬರುವವರು ಅಲ್ಲಿಂದ 300 ಅಡಿ ನಡೆದು ಮೂರನೇ ಗೇಟಿನಿಂದ ಬಳಿ ಬಂದು, ಒಳಗೊಳಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಬಂದು ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬರಬೇಕು. ರಾತ್ರಿ ಹತ್ತುಕಾಲಿಗೆ ಕಾರಿನಿಂದ ಇಳಿದ ಭಟ್ಟರು, ಜೀಗ ಜಡಿದ ಗೇಟ್ ನೋಡಿ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಗೊಂಡರು. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಾ ಮೂರನೇಗೇಟಿನಿಂದ ಒಳ ಬಂದರು. ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ನಂಬರ್ ಮರೆತು ಹೋಯಿತು. ಅಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಮನೆಗಳೂ ಒಂದೇ

ಬಗೆಯಾಗಿದ್ದು, ಮನೆ ಯಾವುದೆಂದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಚಳಿಯಲ್ಲಿ ನಡಗುತ್ತಾ, ಸಿಕ್ಕಿದ ಒಂದಿಬ್ಬರನ್ನು ನನ್ನ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ ದಾರಿ ತೋರಿಸಿ ಎಂದಾಗ ವಿಫಲರಾದರು.

ಹಾಗೆ ಸುತ್ತುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಮನೆಯ ಮಹಡಿ ಕೆಳಗೆ ಧೋಜಿಯೊಬ್ಬ ಬೆಂಕಿ ಕಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದವನನ್ನು ಕಂಡು ವಿಚಾರಿಸಿದರು. ಅವನು ತನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿ, ಇನ್ನು ಸುತ್ತಬೇಡಿ, ಚಳಿಯಲ್ಲಿ ಮೈ ಮರಗಟ್ಟಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಕಿ ಕಾಯಿಸಿ ಕುಳಿರಿ, ಬೆಳಗಾದ ಮೇಲೆ ಹುಡುಕೋಣ ಎಂದ. ಮಾತುಗಾರರಾದ ಭಟ್ಟರು ಅವರೊಡನೆ ಬೆಂಕಿ ಕಾಯಿಸುತ್ತಾ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತರು. ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೆರಡರ ಗಸ್ತಿಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಕಾಂಪೌಂಡ್ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಾಗ, ಇವರನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾತನಾಡಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಕರೆತಂದರು. ಇದಾದ ಬಹಳ ದಿನಗಳ ನಂತರೂ ಈ ಘಟನೆಯನ್ನು ನೆನಪಿಸಿ ನಾವು ನಕ್ಕಿದ್ದುಂಟು.

ಸರಳತೆ, ಮುದ್ದೆ ಭಟ್ಟರ ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳು. ಅವರ ಮಡದಿ, ಸೊಸೆ ಸುಮಂಗಲ ಎಲ್ಲರೂ ಉತ್ತಾಹದ ಚಿಲುಮೆಗಳು. ಇನ್‌ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ ಮೂಲಕ, ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸೃಜಿಸಿದ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ, ಅವರ ಪುಗನ ಸ್ವತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ 'ಅವನೀ ಕೇಂದ್ರ' ಇವುಗಳು ಇನ್ನೂ ಹಜ್ಜೆ ಹಸಿರಾಗಿದೆ.

ಭಟ್ಟರು ಸದಾ ಸ್ಮರಣೀಯರು. ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ದೊರಕಲೆಂದು, ನಾನು ನಂಬುವ ಆ ಭಗವಂತನನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸಿ.ವಿ. ಗೋಪಿನಾಥ್